

Kravspecifikation Certifierad Radonkonsult

Allmänt

1 § Bakgrund

Riksdagsbeslut miljö kvalitetsmål nr 15. *God bebyggd miljö* innefattar åtgärder för god ventilation, minskade radonhalter och förbättrad energieffektivitet. Människor skall inte utsättas för skadliga luftföroreningar, kemiska ämnen, ljudnivåer och radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker. 2019 kom SSM (Strålsäkerhetsmyndigheten) med en "Fördjupad utvärdering av Säker Strålmiljö (FU 19)". Där finns radon omnämnt bland andra sorters strålning (radioaktiva ämnen, UV-strålning, elektromagnetiska fält).

Ny-om- och tillbyggnad får inte ha radonhalter över 200 Bq/m³. Detsamma gäller för befintliga inomhusmiljöer i bostäder, lokaler och på arbetsplatser ovan jord.

Radon är en olägenhet för människors hälsa i inomhusmiljön. Vid mätning av radon krävs kunskap om myndigheters krav. Att åtgärda ett radonproblem är komplicerat med väldigt många parametrar att ta hänsyn till. Därför krävs det specifik kunskap om radon och radonkällor. En åtgärd av ett radonproblem får inte ge upphov till andra problem i en byggnad och därför krävs kunskap om byggnaders konstruktion och funktion.

En certifierad Radonkonsult ska kunna hjälpa fastighetsägare att mäta och åtgärda ett radonproblem.

2 § Syfte med certifieringen

För att säkerställa att det finns personer med kvalitetssäkrad kunskap om radon och radonåtgärder som kan bistå fastighetsägare vid mätning, underhåll, ombyggnad och projektering av nya byggnader.

Krav på allmän teknisk kunskap, erfarenhet och kompetens

3 § Teknisk grundkunskap/utbildningar

Lämplig bakgrund för certifiering som certifierad Radonkonsult är t ex Sakkunnig Funktionskontrollant med K-behörighet, Energiexpert eller Kontrollansvarig.

Saknar den sökande denna typ av certifiering kan teknisk eller byggteknisk kunskap från utbildning på högskola, yrkeshögskola och gymnasienivå tillsammans med erfarenhet av arbete kring radon vara lämplig. Utbildningar och relevant erfarenhet ska styrkas med vidimerat intyg.

4 § Krav på erfarenhet från praktiskt arbete

Den sökande skall under minst ett år varit yrkesverksam med projekt i byggprocessen eller i förvaltning som är kopplade till radon och radonåtgärder.

Den praktiska erfarenheten skall omfatta några större eller ett tiotal mindre projekt där tiden sammantaget för uppdraget uppgår till minst 250 timmar.

Exempel på uppdrag: Genomfört radonmätningar (planerat och genomfört), förprojektering/framtagning av underlag inför radonmätning, projektering/framtagning av åtgärder.

Uppdrag inom Bygg och förvaltningsprocessen kopplade till radon är också meriterande.

5 § Krav på kompetens, kännedom och kunskap om lagstiftningar mm

Den certifierade Radonkonsulten ska:

- ha kännedom om Riksdagens miljö kvalitetsmål och Strålsäkerhetsmyndighetens krav om säker strålmiljö
- ha kunskap om myndigheters regler om radon och hur andra organ är involverade i radonproblematiken
- ha kunskap om radongasens fysikaliska, kemiska och medicinska egenskaper och påverkan på människan samt tillhörande strålmiljö
- ha kunskaper om gällande gräns- och referensvärden för radongas
- ha kunskap om radonmätning inomhus, i mark och i vatten och myndigheters krav gällande radonmätning.
- ha kunskap om radonkällor
- ha omfattande kunskap om åtgärder mot radon gällande befintliga byggnader, nybyggnader och ombyggnader samt åtgärders beständighet
- den sökande skall kunna utföra radonbesiktning

6 § Kunskapsprov

Den sökandes kompetens, kunskap och kännedom enligt 5 § skall dokumenteras genom ett godkänt skrivet kunskapsprov från Kiwa Certification AB.

7 § Krav på Lämplighet för uppgiften

Sökandes lämplighet för uppgiften skall styrkas med ett lämplighetsintyg, t ex från arbetsgivare, större beställare eller uppdragsgivare. Det skall framgå att intygsgivaren anser att sökande är lämplig för de uppgifter som åligger en certifierad Radonkonsult.

För att erhålla certifiering förbinder sig den sökande sig att acceptera, tillämpa och förespråka följande principer:

- **Upptredande:** Att i sitt värv uppträda på ett oklanderligt och värdigt sätt.
- **Fackmässighet:** Att genomföra uppdrag fackmässigt och med omsorg samt även i övrigt iaktta god yrkessed
- **Integritet:** Att i förekommande fall påtala brister, felaktigheter, och etiska tveksamheter i uppdrag eller arbetsuppgifter på ett tydligt och konstruktivt sätt
- **Lojalitet och oberoende:** Att utföra uppdrag med lojalitet, opartiskhet och självständighet
- **Konfidentialitet:** Att inte obehörigen röja information man fått del av genom uppdrag eller anställning
- **Lagstiftning:** Att hålla sig informerad om och tillämpa gällande lagstiftning och standardavtal inom aktuellt område
- **Kravspecifikation:** Att hålla kontakt med certifieringsorganet Kiwa Certification AB och uppfylla de skyldigheter som finns under certifieringsperioden, t ex årlig rapportering

Anm. Verifierat lämplighetsintyg bör inte vara äldre än 1 år.

8 § Certifieringens giltighetstid

Certifiering av Radonkonsult lämnas för en period av högst fem år.

9 § Rapporteringsskyldighet

Den certifierade skall årligen inlämna rapport till certifieringsorganet med dels uppgift om genomförda timmar och eventuellt pågående uppdrag som certifierad Radonkonsult, dels fortbildning avseende upprätthållande av ursprunglig kunskap samt ny kunskap inom de områden som certifieringen omfattar.

10 § Omcertifiering

För att få ett nytt beslut om certifiering ska certifierad Radonkonsult gå igenom en förenklad kompetensprövning eller en förnyad grundlig kompetensprövning. Endast om det finns särskilda skäl krävs det en förnyad grundlig kompetensprövning.

Lämplighet enligt 7 § skall alltid prövas samt att årlig rapportering vara uppfylld.

Anm. Väsentlig omfattning kan vara bör omfatta minst 250 timmar med uppdrag, projekt inom ramen för certifieringen.

Vid en omcertifiering där sökande inte har jobbat i väsentlig omfattning med radon under certifieringsperioden 5 år skall ett grundprov skrivas.

11 § Återkallande av certifiering

Har den certifierade uppvisat olämplighet för uppgiften, inte årligen rapporterat eller erhållit certifiering på felaktiga grunder får det organ som utfärdat certifieringen återkalla den.

Anm. Olämplighet kan bestå i att den certifierade har utfärdat felaktiga eller falska protokoll eller har varit oskicklig i arbetet kopplade till uppdrag som certifierad Radonkonsult.

12 § Administration och förvaltning av kravspecifikation

Kiwa Certification AB har tills vidare det formella ansvaret för denna kravspecifikation.